

Cinquecentina

n. 41/

07

Fondo librario antico dei Comuni italiani
www.fondolibrarioantico.it

Provincia Italiana della
Comune di Gallarate
Fondo Librario Antico
Comune di Gallarate

G
E

1107 / m 1

CONSTITVTIO.
NES ET DECLARATIO.
NES EXAMINIS GENE.
RALIS SOCIETATIS.
IESV.

Cum facultate Superiorum.
Romæ, In Collegio eiusdem Societatis.
M. D. LXXVII.

Ut interim omittantur diuersæ litteræ Apostolicæ, in quibus de ea sermo habetur, & ei variæ facultates (supposita magna approbatione, & cōfirmatione) conceduntur.

Finis huius Societatis est, non solum salutis & perfectioni propriarum animarum cum diuina gratia vacare; sed cum eadem impense in salutem & perfectionem proximorum incumbere.

Ad hunc finem melius consequendum tria vota in ea, Obedientiæ, Paupertatis, & Castitatis emittuntur: sic paupertatem accipiendo, ut nec velit, nec possit redditus ullos ad suam sustentationem, nec ad quiduis aliud habere. Quod non tantum in particulari de vnoquoque, sed etiam de Ecclesijs & Domibus Societatis professæ est intelligendū. Nec etiā (quamuis alijs sit licitū) pmissarū sacrificiis, vel prædicationibus, vel lectionibus, vel vllius sacramenti administratione, vel quouis alio pio officio ex ijs, quæ iuxta suū institutum Societas potest exercere,

B ¶ *Huiusmodi Domus probationis, velut membra sunt Collegiorum, vbi admitti, et probari ad tempus solent, qui postmodū in Collegijs sunt constituti uendi.*

stipendium vllum, vel eleemosynam, quæ ad compensationem huiusmodi ministeriorū dari solent, ab alio, quàm a Deo (ob cuius obsequiū omnia purè facere debent) possunt admittere.

Et quāuis habeat Societas Collegia, & * Domos probationis **B** redditibus

redditibus dotatas ad Scholasticorum sustentationem, antequam in Societatem professam, vel eius Domos recipiantur: non possunt tamen huiusmodi redditus in usum alium iuxta litteras Apostolicas in Constitutionibus declaratas expendi; nec Domus Professorum, nec aliquis eorū, aut etiam Coadiutorum eisdem uti poterit.

5 Professa itidem Societas præter tria vota dicta, votum facit expressum Summo Pontifici ut Vicario qui nunc est, vel pro tempore fuerit, Christi Domini nostri nimirum ad proficiscendum sine excusatione, non petito viatico, quocumque gentium eius Sanctitas iusserit, inter fideles vel infideles ad res, quæ ad diuinum cultum, & Religionis Christianæ bonum spectant.

6 Ceterum ratio viuendi in exterioribus iustas ob causas, maius Dei obsequiū semper intuen- do, communis est, nec vllas ordinarias pœnitentias, vel corporis afflictiones ex obligatione subeundas habet; sed illas assumere quiuis

C poterit, quæ sibi videbuntur (cū* approbatione Superioris) ad maiorem sui spiritus profectum cōuenire, & quas propter eundem finem Superiores eis poterūt imponere.

7 Personarū autē, quæ admittūtur in hāc Societate gñaliter sumptā,

C ¶ Hoc Superiori iudicandū re-
linquetur. Ille autē
vices suas Con-
fessario, vel alijs,
quando expedire
censuerit, poterit
delegare.

* quæ A 3 Prater

D ¶ Præter hæc quatuor generæ personarum, nonnulli ad solemnem professionem trium uotorum tantum iuxta litteras Apostolicas Iulij Tertij admittuntur.

*quatuor sunt classes, si finem, quem ipsa spectat, intueamur: tametsi omnes, qui ingrediuntur, quod ad ipsos attinet, quartæ classis esse debent.

In primis aliqui admittuntur, ut professionem in Societate quatuor solemnibus votis (ut dictum est) emissis faciant, peractis prius experimentis & probationibus debitis: & hos sufficenter in litteris eruditos (ut in Constitutionibus postmodum dicitur) & in vita, ac moribus diu (quemadmodum hæc vocatio exigit) probatos, & omnes ante professionem sacerdotes esse oportet.

Secundæ classis sunt, qui in Coadiutores ad diuinum seruitium, & Societatis auxilium in rebus spiritualibus, vel temporalibus admittuntur: & ij quidem post experimenta & probationes vota simplicia, Obedientiæ, Paupertatis, & Castitatis (omisso quarto ad Summum Pontificem pertinente, & alio quouis solemnibus) debent emittere: qui sua sorte contenti esse debent, intelligentes eos in conspectu Creatoris & Domini nostri magis mereri, qui maiori charitate se impendunt auxilio & obsequio omnium, ex amore diuinæ maiestatis, siue in rebus altioribus, siue in alijs inferioribus & humilioribus.

io Tertiæ

10 Tertię classis sunt, qui in Scholasticos admittuntur, si ingenio, & reliquis dotibus ad studia conuenientibus præditi inueniantur; vt postquam docti euaserint, in Societatem ingredi, & professi, vel Coadiutores (prout iudicabitur expedire) esse valeant. Hi autem, vt Scholastici Societatis approbati censeantur, post experimēta, & probationes, eadem tria vota simplicia, Paupertatis, Castitatis, & Obedientię cum promissione ingrediendi Societatem in altero prius dictorum modorum (vt in Constitutionibus videbitur) ad maiorem Dei gloriam emittent.

11 Quartę classis sunt, qui indeterminate ad id admittuntur, ad quod idonei esse, temporis successu inuenientur; nondum statuente Societate ad quem ex dictis gradibus eorum talentū magis sit accommodatū. Illi autem in differentes ingredientur ad quęuis ex dictis gradibus, qui Superiori videatur: & ex parte suā oēs (vt dictum est) eadem animi dispositione ingredi oportet.

12 Ad hæc antequam quisquam admittatur ad professionem, vel simplicia vota Coadiutorum, vel Scholasticorum superius dicta se

*Et Quānis bien-
ny tempus præfi-
gatur; tamen nec
libertas, nec deuotio
nec utilitas illa
spiritualis, vel me-
ritum, quod conse-
qui solent, qui Chri-
sto Domino nostro
se obstringunt, illis
adimitur, qui ante
id tempus vota sua
offerre volent; licet
conueniat sine
Superioris facultate
ea non emitti; nec
tamen, quod ead*

cun. A 4

emiserint, propterea ante ordinariū tēpus admittentur ad professionem, vel in Coadiutores formatos, vel in Scholasticos approbatos.

F ¶ Quamuis habitus nullus certus sit, discretioni tamen eius, qui curam habet domus, relinquitur, an cum eisdē uestibus, quas ex seculo tulerunt, incedere sint permittendi, an cum alijs eas permutari oporteat: aut, cum deterentur, an alia tribuātur, quæ magis conueniant, vel ipsis, ut, qua parte opushabēt, inuētur, vel domui, ut eorū opera uti possit.

G ¶ Non oportebit Cōstitutiones vniuersas ab ijs, qui non accedunt, legi, sed cōpendium quoddam earum, ubi quisque, quid

cundum institutum nostrū emittere teneantur, * biennium integrum ad probationem habebit, & ut admittantur Scholastici ad quemuis ex prioribus gradibus Professorū, vel Coadiutorū formatorū, vnum adhuc annū post absoluta sua studia expectabūt; quod tempus, cum Superiori visum fuerit, poterit prorogari.

Hoc medio tempore duorum annorum (in quo * habitus vllus certus Societatis non sumitur) ante præfinitum tempus, in quo votis eos ligari in Societate oportet, videre vnusquisque & considerare debet diplomata Apostolica Instituti Societatis, & * Constitutiones, ac Regulas, quas in ea est obseruaturus, idque non semel. Primum enim id fiet, dum in Domo primæ probationis erunt; in quam, qui Societatem ingredi volunt, hospitem more ad duodecim, vel quindecim dies

quid sibi obseruandū sit, intelligat: nisi fortè Superiori videretur, alicui, peculiare ob causas, omnes ostendi oportere.

es, vt res suas melius considerēt, H ¶ Dicitur, ad solent admitti, antequàm in Domum, vel Collegium Societatis ad*cohabitandum alijs, & inter eos uersandum, quia in ingressu duodecim, uel quindecim a s vel vsq; ad viginti, seorsū in Domo primæ probatiōis teneri solent, vt in prima parte Cōstitutionum videbitur.

Secundo id fiet, sex mensibus experimentorum & probationis elapsis. Tertio post alios sex menses, & sic deinceps, donec professionem, qui studijs absolutis Professus, & tria vota qui Coadiutor, & tria itidem vota cum sua promissione qui Scholasticus approbatus est futurus, emittat; quod ideo fit, vt vtrinque maiori cum claritate, & cognitione in Domino nostro procedatur, & vt quāto fuerit magis probata singulorum constantia, tanto stabiliores ac firmiores sint in diuino seruitio, & vocatione prima ad gloriam, & honorem diuinę Maiestatis.

DE

In Cap.

In Cap. II. DE QVIBVS DAM

A **Q** *V*am-
uis ea,
quæ sequuntur, im-
pedimēta sint, quæ
à Societate exclu-
dunt; tamen non

ut impedimenta
proponi debent, do-
nec veritas elicia-
tur. Qui enim du-
ceretur desiderio
ingrediendi Socie-
tatem, accipere oc-
casione[m] posset ve-
ritatem celandi,
si hæc impedimen-
ta esse intelligeret,
Eccl[esi]æ. Et nihilo-
minus admoneri
Confessarium oportet,
ut si quis ve-
re non respondisset,
eius conscientiam
de ea re exstimulet.

B **Q** *Qui suspectus esset de opinione aliqua erronea, in re ad catholicam fidem pertinente, constat, quandiu suspicio maneat eum non esse admittendum.*

* casibus, quos interrogari oportet, an acciderint ijs, qui in Societatem ingredi petunt.

Cap. II.

EX ijs casibus, de quibus hinc estas ob causas omnes interrogari oportet, Primus est, recessisse à gremio sanctæ Ecclesiæ, fidem abnegando, vel in errores cōtra ipsam sic incurrendo, ut damnatus ob aliquam propositionem hæreticam quis fuerit; vel ut ^B spectus hæresis per sententiam publicam declaratus; vel si infamis ob excommunicationem tãquam schismaticus, sprete auctoritate & providentia Sanctæ matris Ecclesiæ, extirerit.

Secundus est, homicidium publice

C publice* infamem, propter enormia peccata fuisse.

3 Tertius est habitū sumpsisse aliquius religionis fratrum, vel clericorum, vitā aliquandiu in obedientia cum eis agendo, siue emissa, siue non emissa professione, vel Eremitā cum vestibus monachalibus fuisse.

4 Quartus est, vinculo matrimonij consummari, vel seruitutis legitime ligatum esse.

5 Quintus est, infirmitatem pati, unde obscurari, vel parum sanū iudicium ei reddi soleat, vel dispositionem notabilem ad huiusmodi infirmitatem habere.

6 Prædicti casus impedimenta sunt, cum quorum aliquo, nemo in Societatem admitti potest: cum nobis in domino videatur (preter alias causas) quod qui in eā sunt ingressuri ad bene & fideliter euangelizandum, & in agro Domini verbum diuinum seminandum, eo aptiora ad id instrumenta erunt, quo minus primi, & secundi defectus notam habuerint, propter consuetam multis & communem infirmitatē.

Cum tertio etiam non admittuntur, quod nobis in dño videatur, eum, qui bonus Christianus sit, debere firmum esse in sua prima vocatione, pre-

C ¶ *Hæc infamia eo in loco excludit, ubi ea extat. Qui tamen in remotissimis locis in eam incidisset, cum omnino ad diuinum seruitium se recepisset, huiusmodi infamia eum à Societate non excluderet: quamuis eandem in huiusmodi hominis probatione magis circumspectam redere debeat.*

fertunt

sertim cū illa tā sit sancta, in qua scilicet quis, vni uerso seculo relicto, se totū dedicat maiori seruitio & glorię sui Creatoris & Dñi. Postremo sic nobis persuademus (præterquā q̄ maior sit futura edificatio proximorū) eo melius

D ¶ Ceterum si in eo dona aliqua Dei illustriora cernerentur; ille, qui examinandi munere fungitur, antequam eum dimittat, rem cum Superiore cōferat.

E ¶ Ordo examinis est, in primis prosequi id, de quo omnes interrogantur; secundo, de quo specialiter litterati; tertio, de quo etiam specialiter illi, qui in Coadiutores; quarto, de quo illi, qui in Scholares; quinto, de quo

in Dño, ipsius gratia aspirante, cōseruari posse oēs Professos, Coadiutores, atq; Scholasticos, quo magis liberi fuerint ab huiusmodi impedimentis, ac veluti vnius coloris & similitudinis omnes.

Nullus etiam admittitur cū duobus vltimis impedimentis. Nam quartum esset cum detrimento proximorum, si vxoris, vel domini consensus non obtineretur, aliæque circumstantiæ, prout ratio iuris exigit, obseruarentur. Quintum etiam in damnū esset non mediocre ipsius Societatis.

Si aliquod ex his impedimentis in quoquam detegeretur, non est q̄ vltius in interrogationibus procedatur; sed qui Examinatoris officio fungitur, quo ad eius fieri poterit, eundem consolādo * dimittat; si nullum esset tale, vltius examinetur * sequenti modo, **E**

DE,

quo illi, qui vt indifferentes admittuntur. Et primo quidem attingitur, quod ad personas pertinet, deinde quod illis est obseruandum.

DE QVIBVSDAM INTERROGATIONIBUS AD EOS, QUI
INGREDI VOLUNT, MAGIS
COGNOSCENDOS.

Cap. III.

In Cap. III.

AD maiorem personarum notitiam aliqua sunt interroganda, quibus * vere omnino, & sincere respondere oportet: & siquid erit, quod secretum requirat, id obseruabitur, vt par erit, & interrogato placuerit. Incipiendo itaque à nomine, interrogetur primum, Quo nomine vocetur, Quot annos natus sit, Quæ sit eius patria.

An sit ex legitimo matrimonio, nec ne: quod si ex illegitimo, quo pacto id sit, interrogetur; Num à progenitoribus iam olim Christianis, an à modernis descendat.

An aliquis ex eius progenitoribus notatus fuerit, vel declaratus ob aliquē errorē cōtra nostrā
Chri-

A ¶ **O**bligatio vera dicendi in examine ad peccatū esse debet, & quidem eidem, cui, quod celatum est, aperiendum erat, vel qui eius locū teneat, reseruatū; vt fraus euitetur, quæ locum habere posset, si quis sincere suo Superiori animum suū non declararet: vnde incōmoda, & quidem in totius Societatis nō mediocre detrimētum possent oriri.

Christianam Religionem, & quo modo id fit.

An patrem habeat, & matrem, & quæ sint eorū nomina: Quæ conditio, & officiū,

B ¶ Si præsens, et extrema necessitas & modus viuēdi fit illis: & an rerū tēporaliū* penuria premātur, **B** auxilij eorum v-
geret; constat, hu- an illarum commoditate potian-
iusmodi admitti tur, & quo pacto id habeat.

non debere. Raro Si quo tempore in difficultatē, **3**
tamen huiusmodi vel dubium aliquod incideret
necessitas solet ac- circa æs alienum, vel quod tenea-
cidere. tur subuenire parentibus, vel cō-
fanguineis in spiritali, vel cor-
porali, vel quauis alia temporali

C ¶ Si spopondisset per verba de presentem matrimo-
nium consumman- do, vel modo ali-
quo pari: ducere- tur is quartum ha-
bere impedimen- tum, cum quo ne-
mo in Societatem admitti potest; ni-
si adsint conditio- nes illæ quæ exigi
solent, vt coninga- tus religionem in-
gredi posset. **4**

Quot fratres & sorores habeat, & quis eorum sit status, num ma-
trimonij, an alius; Quod offici-
um, aut viuendi modū habeant.
Num aliquādo * verba ediderit, **C**
quæ ad matrimonium illum obli-
gare videātur, & quo pacto id fit. **5**

An

An habuerit, vel habeat filiū aliquem.

6 Num habeat æs alienum, aut ciuiles obligationes: quod si habeat, quantę & quales eæ sint.

7 Num didicerit artem aliquam mechanicam. Nū legere, & scribere sciat, & si scit, p̄betur quo modo vtrumque faciat, si aliunde non sciretur.

8 Nū habuerit, vel habeat morbū aliquē occultum, vel manifestū, & qualē; eū speciatim interrogādo, nū vexationē aliquā stomachi, vel capitis vel quoduis aliud impedimentum naturale, seu defectū in aliqua sui parte patiat, & hoc nō solū interrogetur, sed, quoad fieri potest, inspiciat.

9 Num aliquos ordines Ecclesiasticos susceperit. Num aliquam obligationem voti habeat, quale est peregrinationis, vel aliud quodcunque.

10 Quem modū, vel animi propensionem habuerit in tenera ætate, & postea hucusque ad res suę conscientię salutiferas, primum circa orationē, quoties orare solebat interdiu & noctu, quibus horis, qua corporis compositione, quibus orationib⁹, & cū qua deuotione vel sensu spirituali.

Quomodo se habuerit circa audiendas missas, & alia diuina officia, & conciones: Quo modo circa lectionem rerum piarum, & bonorū viro-
rū familiaritatem: Quo modo circa meditatio-
nem, vel considerationem rerum spiritualium.

11 Interrogetur, an habuerit, vel habeat cōceptus aliquos vel opiniones ab jis differentes, quæ cō-
munius.

D *Personarum huiusmodi electio, quibus se iudicandum relinquere debet is, qui in huiusmodi difficultatibus versatur penes Superiorem erit, si subdito ea placuerit, vel penes subditum, si Superior eam approbauerit; cui, si in casu aliquo, & propter causam aliquam iustam videretur ad Dei obsequium*

fore, maiusq; auxilium illius, qui huiusmodi difficultatibus laborat, ut aliquis, vel etiam plures eorum, qui iudicaturi sunt de eis, extra Societatem assumantur, permitti poterit; electione tamen, vel saltem approbatione eorum penes Superiorem (ut dictum est) manente.

Si difficultates huiusmodi ad personam ipsius Superioris pertinerent; electio, vel approbatio, de qua diximus, penes Consultores erit. Qui tamen Præposito Generali vel Provinciali inferior esset, sine alicuius eorum facultate, licet Rector sit Collegij, vel alicuius Domus Præpositus, nec constituere poterit, nec permittere, ut huiusmodi difficultates ad suam personam pertinentes arbitrio aliorum extra Societatem subijciantur.

EXAM. GEN.

munius ab Ecclesia, & Doctoribus ab eadem approbatis tenentur: & si quando huiusmodi opiniones animum subierint, nū paratus sit ad iudicium suū submitteūdū, sentiendūq; , ut fuerit constitutum in Societate de huiusmodi rebus sentire oportere.

Interrogetur, an quibusuis in scrupulis, vel difficultatibus spiritualibus, vel alijs quibuscūq; , quas patiat, vel aliquādo pati contigerit, se diiudicandū relinquet, & a quiescet * aliorum de

So

Societate, qui doctrina, & probitate sint præditi, sententijs.

13 An omnino decreuerit seculum relinquere, & consilia Domini nostri IESV CHRISTI sequi.

Quam dudū decreuerit, in genere scilicet, mūdo renūciare. Postquā id apud se statuit, an in ea animi sētētia remissior factus fuerit, & quatenus. A quo tempore desideria hæc renunciandi seculo, & consilia Christi Dñi nostri sequendi suboriri ei cœperint, vel quibus signis, aut causis ad id mouentibus ei in mentem venerint.

14 Num deliberatū habeat animi propositū viuēdi & moriendi in Dño cū hac, & in hac Societate IESV Creatoris & Dñi nostri; & à quo tempore, vbi, & per quem primum ad id motus fuerit.

Si negaret se à quoquam de Societate motum fuisse, progrediendum erit vltterius: si affirmaret se fuisse motum (quamuis licitè, & cum merito moueri potuisset) ad maiorem tamen ipsius utilitatē spiritualement fore videtur, si tempus ei aliquod præscribatur, vt ea de re cogitādo Creatori & Domino suo se totum commendet; perinde ac si nullus de Societate ipsum mouisset, vt maiori cum robore spiritus procedere ad maius obsequium & gloriā diuinæ Maiestatis possit.

15 Si post huiusmodi cōsiderationem senserit ac iudicauerit sibi valde conuenire Societatis ingressum ad maiorem laudem & gloriam Dei, &

B vt melius

vt melius saluti, & perfectioni tùm animæ suæ, tùm proximorum suorum incumbat; & postula uerit in eandem nobiscum in domino admitti, tunc vltorius in examine procedi poterit.

DE REBVS QVIBVS DAM

quas præcipue scire eos conuenit, qui in Societatem admittuntur, ex ijs, quas in ipsa obseruare debent.

Cap. IIII.

PROPONATUR illis, quòd hæc mens fuerit eorum, qui primi in hanc Societatem conueniunt, vt in ea ij admitterentur, qui seculo renunciaissent, & Dei seruitio se omnino m̄cipare siue in hac, siue in alia Religione statuissent. Quocirca quicumq; Societatē ingredi uolēt, antequàm in domo aliqua, vel collegio eius viuere sub obedientia incipiant, debēt omnia bona tēporalia, quę habuerint, distribuere, & renunciare ac disponere de ijs, quę ipsis obuenire possent: Eaq; distributio primùm in res debitas, & obligatorias, si quæ fuerint (& tūc, quàm citissime fieri potest, prouidere oportebit) Si verò tales nullę fuerint, in pia & sancta opera fiet, iuxta illud; Disperdit, dedit pauperibus; Et illud Christi; Si vis perfectus esse, uade, & uēde oīa, quæ habes, & da pauperibus, & sequere me: Dispēsando tamē hæc bona iuxta propriā deuotionem, & à se omnē fiduciā sub

submouendo eadem vlllo tempore recuperādi.

2 Quòd si statim propter aliquas honestas causas bona nō relinquet, promittat se pròptè relicturū omnia (vt dictū est) post vnū ab ingressu absolutum annū, quādo cunq; p̄ Superiorē iniunctū ei fuerit in reliquo tēporis probationis, quocōpleto, ante professionem professi, & ante tria vota publica Coadiutores re ipsa relinquere, ac pauperibus (vt dictū est) dispensare debent, vt cōfiliū Euāgelicū, quod nō dicit, Da cōsanguineis, sed pauperibus, perfectius sequatur; & vt melius exēplū omnibus exhibeāt inordinatū erga parētes affectum exuendi, & incommoda inordinate distributionis, quæ à dicto amore procedit, declinandī, atq; vt ad parētes, & cōsanguineos recurrēdi, & ad inutilē ipsorū memoriā aditu præcluso, firmiter & stabilit̄ in sua vocatiōe perseuerēt.

3 Si tñ dubitaretur, num maioris foret perfectiōnis dare vel renūciare consanguineis huiusmodi bona, quam alijs, propter parem, vel maiorem ipsorum penuriā, & iustas alias ob causas; nihilominus ad declinandum errandi

in huiusmodi iudicio periculū, quod ab affectu sanguinis solet proficisci, contenti esse debebūt

A negotium hoc arbitrio * vnus, duorū, aut trium, qui vita & doctrina cōmendentur, quos vnusquisque

In Cap. IIII.

A ¶ Intelligendum est, in-

tra Societatem: nisi Superiori in-

B y stas

*stas ob causas vi-
derentur horum
aliqui extra so-
cietatem assumi
debere.*

quisque cum Superioris appro-
batione elegerit, relinquere, &
in eo cōquiescere, quod illi perfe-
ctius & ad maiorem Christi Dñi
nostri gloriam esse censebunt.

Interrogetur itaque, num pla-
ceat ei statim (sicuti dictū est) bona sua distribue-
re; vel certe, num paratus sit ad huiusmodi di-
stributionem, quando cunque exacto primo an-
no per Superiorem ei fuerit iniunctum.

Admoneātur, quòd post ingressū in Domū ne-
mo pecuniā apud se, nec apud amicū aliquem
externū in eodem loco habitātem habere pōt;
quin potius eā in pia opera dispense, vel asseruā-
dam ei tradat, cui cura hñodi domi commissa
est; qui quidem, quicquid vnusquisq; feret, scri-
bendū curabit; vt id sciri possit,

*B ¶ Si accideret,
hunc à Societate
dimitti, & Socie-
tati quid dedisset;
ei restitui debet,
iuxta declaratio-
nem tertij capitis
secundæ Partis.*

* si quando scitu opus fuerit. **B**

Interrogentur itaque, num ali-
quam habeant pecuniam, & an
eam dispensare (vt dictū est) sint
contenti.

Admoneantur itidem, si eccle-
siastici sint, quòd postquam in
Societatis corpus vt professi, vel
Coadiutores cooptati fuerint, nulla ecclesiasti-
ca beneficia possunt retinere: & quòd tempore
probationis post primum annum absolutū (vt
superius

superius diximus) quando cunq̄ Superiori uisum fuerit, ea relinquere debent iuxta suam deuotionē, vel ei, qui cōtulit, resignādo, vel ad pia opera applicando, vel alioqui dignis uiris, quib⁹ hæc instrumenta sint ad Dei obsequium, cōferri curādo. Quòd si cōsanguineis cōferēda esse uiderentur, id nō faciēt, nisi ab vno, duob⁹, aut trib⁹ (vt superius dictū est) iudicetur, quòd id magis conueniat, & ad maius Dei obsequiū sit futurū.

6 Cū autem cōmunicatio, quę cū amicis, & sanguine iūctis uerbo, aut scripto fit, potius ad quietis perturbationē, quā ad eorum, qui spiritui uacant, profectum, presertim in initijs, facere soleat; Interrogentur, nū contenti sint cū huiusmodi nō cōmunicare, nec litteras accipere, nec scribere; nisi aliqua occasione Superiori aliter uideretur: Et quādiu Domi fuerint, nū cōtēti sint, vt uideātur litterę oēs & quę ipsis scribētur, & quas ipsi alijs scribēt: ei, cui huiusmodi munus cōmissū est, cura relicta, vt eas det, vel nō det, quemadmodū in Dño nostro magis expedire iudicabit.

7 Vnusquisq; eorum, qui Societatē ingrediūtur, consiliū illud Christi sequendo; qui dimiserit patrem, &c. existimet sibi patrem, matrē, fratres, & sorores, & quicquid in mūdo habebat, relinquēdum: immo sibi dictum existimet uerbum illud, Qui non odit patrem, & matrem, insuper & animam suam, non potest meus esse discipulus.

B iij Et ita

C¶ *Ut loquendi modus sentiendi modum inuuet; sanctū est consiliū vt assuescant non dicere, quòd parentes vel fratres habeant, sed quòd habebant. &c.*

præferendo se id non habere, quod, vt Christū omnium rerum loco habeant, reliquerūt.

Hoc tamen illis magis est obseruandum, qui maiori in periculo uersari uidentur, vt ab aliquo naturali amore perturbentur; cuiusmodi ut plurimum Nouitij esse solent.

num manifestare sese inuicem sint parati debito cum amore & charitate ad maiorem spiritus profectum, præsertim ubi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præscriptum, aut interrogatum, ad maiorem Dei gloriam.

Et ita curandū ei est, vt * omnē **C** carnis affectū erga sanguine iunctos exuat, ac illū in spiritualement cōuertat: eosq; diligat eo solū amore, quem ordinata charitas exigit, vt qui mundo ac proprio amori mortuus, Christo Dño nostro soli uiuit, eūq; loco parentū, fratrum, & rerū omnium habet.

Ad maiore in spiritu profectū, & præcipuè ad maiorem submissionem & humilitatem propriā interrogetur, an contentus sit futurus, vt omnes errores, & defectus ipsius, & res quacūque, quæ notatæ in eo & obseruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui extra confessionem ea acciperit, manifestentur.

Num etiam boni sit cōsulturus (quod & ipse, & quiuis alius facere debet) ab alijs corrigi, & ad aliorum correctionē iuuare; Ac

9 Præterea

9 Preterea antequam quisquam in Domum, vel Collegium ingrediatur; vel postquam ingressus fuerit; sex experimēta præcipua, præter alia multa, de quibus ex parte inferius dicetur, requiruntur. Poterunt ea tñ anteponi, & postponi, & moderari, & aliquo in casu auctoritate Superioris, habita ratione personarū, temporum, & locorū, tū ceterorū, quæ occurrerint, in alia permutari.

10 Primum est, in spiritualibus exercitijs mensē unum plus minus versari, id est, tum in examināda cōscientia, & antea acta vita recogitanda, & cōfessione generali faciēda, ac peccatorum suorū meditatione: tum in contemplatione rerum ac mysteriorum Vitæ, Mortis, Resurrectionis, & Ascensionis Christi Dñi nostri; tum etiam in oratione vocali & mentali iuxta cuiusque captum, prout in Domino edocti fuerint, se exercere.

11 Secundum est, seruire in vno, vel pluribus Xenodochijs per mensē aliū, ibidem cibum capiēdo, & dormiēdo: vel per aliquā, vel plures horas quotidie pro temporum, locorum, & personarū ratione auxiliū & ministerium oībus ægris, & sanis prout iniunctū eis fuerit, impendendo: vt magis se demittāt, & humiliēt, ac eo veluti argumento demōstrent se prorsus ab hoc seculo eiusq; pompis ac vanitate recedere: vt oīno suo Creatori & Dño p̄ ipsorū salute crucifixo seruiāt.

12 Tertium est, peregrinari mensē alium sine pe

B iiii cuniaz

cunia: immo suis temporibus ostiatim pro Christi amore mēdicare; vt possint ad incōmoditatē comedendi, & dormiēdi assuefieri: atq; adeo vt omni spe illa abiecta, quam in pecunijs, & reb⁹ alijs creatis possēt constituere, integrē vera cū fide & ardēti amore eā in suo Creatore & Dño cōstituant. Vel vtrunq; mēsem ministerio Hospitaliū, vel alicuius eorum, aut etiam vtrunq; peregrinationi, prout Superiori visū fuerit, impēdēt.

Quartum est, post ingressum in domum omnium diligentia & sollicitudine in varijs officijs abiectis & humilibus se exercere, bonum sui exemplum in omnibus exhibendo.

Quintum est, doctrinam Christianam, vel aliquam eius partem pueros, & alios rudiores homines publicē, vel priuatim, & prout occasio se obtulerit, & in domino commodius visum fuerit, & iuxta personarum proportionem docere.

Sextum est, postquā in probationibus bonæ ædificationis specimen præbuerint, vltērius ad prædicandum, vel confessiones audiendas, vel in vtroque se exercendum pro tempore, & loco, & omnium dispositione progredi.

Antequam ingrediatur in secundū annū probationis, quæ fit in Domibus, vel Collegijs, per sex menses omnes vacare huiusmodi sex experimentis debēt, & totidē alios diuersis alijs probationibus impendent. Poterunt tamen illa sex experimenta

13 perimenta fieri vel in totū, vel ex parte toto pro-
 bationis tempore, vt aliquādo hæc, aliquādo illa
 præcedant, & à Scholasticis quidem vel studiorū
 tempore, vel post studia absoluta, habita perso-
 14 narum, locorum, & temporum ratione; prout in
 Dño conuenire videbitur. Illud tamen omnino
 obseruabitur; vt antequā Professi futuri profes-
 sionem, & Coadiutores formati tria vota sua pu-
 blica, licet nō solemnia, emittant, duo anni ex-
 perimentorū, & probationū expleantur: & Scho-
 lasticis, studijs absolutis, præter tempus, quo pro-
 bantur, vt Scholastici approbati censeantur, ter-
 tius alius annus, antequā ad professionē, vel in
 Coadiutores formatos admittantur, in varijs pba-
 tionibus, & speciatim in dictis (si prius illis pfun-
 cti nō sunt) immo quamuis perfuncti fuerint, in
 nonnullis earum, ad maiorē Dei gloriā, exigetur.

15 17 Quādiu huiusmodi experimenta & probatio-
 nes fiūt; nullus dicat ex Societate se esse, sed po-
 tius qui examinatus fuerit ad Professionē, ex par-
 te ipsius Societatis (quāuis ex parte sua cū indiffe-
 16 rentia ad oēs gradus sit ingressus) cū loquendi oc-
 casio se obtulerit, dicere debet se in experimētis
 versari, atq; optare se admitti in Societatē, quo-
 cūq; in gradu ipsa Societas ad gloriā Dei eo vti
 volet. Si vt Coadiutor examinatus fuerit, dicet se in
 probationibus adhuc esse, atq; optare in gradū
 Coadiutorū recipi. Simili modo de Scholasticis,
 & de

et de alijs q̄ vt indifferentes examinati sunt intelligat: vt q̄sq; iuxta sui examinis rationē respōdeat.

Circa huiusmodi experimenta diligēter, quod 18
sequitur, est obseruādū, scilicet; Vt, vbi aliquis in primo experimēto, nēpe exercitiorū spiritualiū, versabitur, is, qui illū exercet, ad Superiorē referat, quid de eodē sētiat ad finē Societati p̄fixū.

Cū in secundo, seruiendi in Hospitalibus, 19
afferat qui probatur, Gubernatoris testimoniū, vel Præfecti eorum, qui inseruiunt Hospitali, de boni nominis odore, quem in eo reliquerit.

Cū in tertio, peregrinationis, ab vltimo loco, ad quem peruenit, vel non procul ab eo testimonium ab aliquibus, vel vno certē fide digno secū ferat, quod suam deuotionē sequutus sine vlla cuiusquam querela eō peruenit. 20

Cū in quarto, exercendi se in officijs domesticis humilitatis, pro testimonio erit data omnibus, qui Domi sunt, ædificatio. 21

Vbi vero in quinto, de doctrina Christiana, & 22
sexto, de prædicatione, & cōfessionib⁹ audiēdis, vel de vtroq; munere obeūdo versabitur; eius testimonium erit (si quidē Domi nostrę habitauerit) à domesticis accipiendū, & ex ædificatione, quā populus, vbi Domus est, acceperit. Si prædicare, & cōfessiones audire acciderit alijs in locis extra huiusmodi populū, ac Domū, testimonium afferre debet ab huiusmodi locis, vbi diuti⁹ versat⁹ fuit

rit, vel à personis publicis (præcipuā habēdo rationem Prælatorū ordinariorū) quæ fidē planē faciant, quòd cū doctrina sana, ac bonæ vitæ exemplo, sine cuiusquam offensione, verbum diuinum seminavit, & officio Cōfessarij functus est.

23 Præter hæc testimonia, poterit Societas, quādo id expedire videretur, curare, vt aliunde certior fiat; vt ipsa sibi magis, ad Dei & Domini nostri gloriam satisfaciat.

24 Si huiusmodi testimonia in prædictis experimentis nō afferretur, diligēter causa inquirēda erit curādūq; , vt rei totius veritas intelligat: quò melius oīa, quæ cōuenient, prouideri possint; vt meli^o bonitati diuinæ, ipsi^o gratia aspirāte, inseruiat.

25 Præterea postquā domi fuerit, egredi eam sine facultate nō debet. & si laycus fuerit, cōfiteat oportet, & sanctissimū Sacramentū Eucharistiæ sumat octauo quoq; die; nisi Cōfessario aliquod esse impedimētū ad cōmunionē videretur. Si sacerdos est cōfitebitur vt minimum octauo quoque die, & crebrius missæ sacrificiū offeret: simul ordinationes, vel Cōstitutiones alias Domus (vt in eius Regulis edoctus erit) obseruabit. Cēs, qui domi sunt, in addiscēda doctrina Christiana se exercebūt, & etiā in prædicatione illi, quib^o Superior Dom^o id faciēdū iudicabit; inter quos null^o eriteorū, q in Coadiutores tēporales admissi sint.

26 Sui victus, potus, vestitus, & lecti rationem, si

So

Societatem sequi velit, cogitet fore vt pauperibus accōmodatam, quòd q; que vilissima erūt ex iis. quæ domi sunt, ei tribuētur, ppter ipsius maiorem abnegationem, & spiritualē profectū; & vt ad quādā æqualitatem & veluti mensurā ab omnibus perueniatur. Cūm. n. qui primi in Societatem cōuenerūt, per huiusmodi indigentia, ac penuriā maiorem rerum corpori necessariarū p̄bati fuerint, qui post eos accedēt, curare debēt, vt quoad poterunt, eò pertingāt, quò illi puenerunt; vel vltorius etiā in Domino progrediātur.

Ad hæc, præter reliquas peregrinationes, & probationes sic declaratas, antequā Professi suā professionē, & Coadiutores sua vota emittant, & (si Superiori videbit̄) Scholastici, antequā approbati censeantur, & vota sua, ac promissionē superi⁹ dictam faciant, per triduū suis cōstitutis temporibus, vestigia sequendo primorū, de quib⁹ mentionem fecimus, ostiatim pro Christi Dñi nostri amore mēdicare debent, vt contra quā est cōmunis hominum sensus, ad diuinū obsequiū & laudem magis se possint submittere. magisq; in spiritu proficere ad gloriā diuinæ maiestatis: vt etiam magis sint dispositi ad id ipsum faciendū; quando illis iniunctum fuerit, vel conueniēs, aut necessariū erit, dum p̄ varias mundi partes iuxta quod eis præscriptum, vel cōstitutum p̄ Summū Christi Vicarium, vel eius loco p̄ superiorem Societatis

cietatis fuerit, discurrent: quādoquidē exigit no-
 strā professionis ratio, vt parati & in procinctu si-
 mus ad ea omnia, quę quouis tēpore in Domi-
 no nobis iniuncta fuerint, nec petendo, nec expe-
 ctando prēmium vllum in præsenti hac & labili
 vita, sed eam, quæ vndecunque æterna est, ex sū-
 ma Dei misericordia semper sperando.

28 Et ad particularia quādā descendendo, in pro-
 bationib⁹ humilitatis, & abnegationis sui, & in
 exercendis officijs abiectis & humilib⁹ (cuiusmo-
 di sunt, in culina seruire, domum euerrere, & reli-
 qua omnia seruitia obire) promptius ea suscipi
 conuenit, à quibus sensus magis abhorrebit: si
 quidem iniunctum fuerit, vt in eis se exercent.

29 Cū aliquis ad ministeria culinæ obeunda in-
 gredietur, vel ad eum iuuādum, qui Coquus est,
 eidem obedire cum magna humilitate in rebus
 omnibus ad ipsius officium pertinentibus de-
 bet. Si enim ei integram obedientiam non præ-
 stet, nec ulli ex Superioribus, vt videtur, præsta-
 ret; quandoquidem vera obedientia nō confide-
 rat personā, cui fiat, sed propter quem fiat: & si
 propter solum Creatorem & Dñm nostrum fiat,
 eidē omnium Dño obeditur. Vnde nulla ratio-
 ne cōsiderādum est, an sit Coquus, vel Superior
 Domus: an hic, vel ille sit, qui iubet; quandoqui-
 dem nec illis, nec ppter illos (sanè intelligendo)
 vlla obedientia præstatur, sed soli Deo, & ppter
 solum

solum Deum Creatorem ac Dominum nostrū.

D ¶ Vtrunque bonum est, rogare, et iubere: nihilominus in initijs magis proficiet aliquis si iubetur, quam, si rogaretur.

Ideo melius est, vt Coquus * nō D roget sibi inseruientem, vt hoc, 30 aut illud faciat, sed cum modestia iubeat vel dicat, hoc fac, vel illud; Si enim rogat, potius vt homo hominē alloqui videbitur: & Coquum laycū rogare Sacerdotem, ut ollas abstergat, uel res huiusmodi faciat, nec decens, nec iustū uideret; Sed si iubeat, uel dicat, fac hoc, uel illud, significabit magis quōd ut Xpus homini loquitur, quā do quidē ipse loco iubet: atq; ita qui obedit, cōsiderare ac ppēdere uocē à Coquo, uel alio, qui sit ei Superior, egressā debet, ut si à Xpo Dño nro egrederet, ut oīno placere diuinę maiestati possit.

Hoc ipsum in alijs humilibus officijs intelligatur, qñ aliquis in eis ministerium suum impendit: atque eodem modo accipitur in* officialib⁹ subordinatis, E 35

E ¶ Cuiusmodi esse solent Minister & subminister, vel alij, qui in Collegijs similia munera gerunt.

Ægritudinis tempore non solum obseruare unusquisq; obedientiā magna cum puritate debet erga Superiores spirituales, ut ipsius animā regant: sed cum eadē humilitate erga Medicos corporales, & infirmorum præfectos, ut corpus eius

eius

eius regāt; qñquidem illi plenā ipsius sanitatem spiritualement, hi verò corporalem omnino curāt. Præterea qui ægrotat, humilitatem & patientiā suā præferendo nō minorē ædificationem, dū morbo laborat, ijs, qui ipsum inuisent, & cum eo uersabuntur & agent, quām dū ualebat corpore, ad maiorem Dei gloriam, præstare curet.

33 Ad maiorē firmitatem omnium, quæ sic narrata sunt, & ad maiorem spiritualement profectum eius, qui examinatur; interrogetur, an omnino obedientem se exhibere in omnibus, quæ hic dicta & declarata sunt, uelit, subeūdo & adimplēdo quasuis pœnitētias; quæ propter defectus, & negligētīā suā, uel quiduis aliud fuerint iniūctæ.

34 Re in Domino considerata, uisum nobis est in diuinæ Maieſtatis conspectu mirum in modum conferre, ut Superioribus subditi omnino perspecti sint: quò melius regi & gubernari, & per eos in uiam Domini dirigi possint.

35 Præterea quāto exactius Superiores res omnes internas, & externas suorum nouerint; tanto maiori cum diligentia, amore, & sollicitudine inuare eos, ipsorumque animas à varijs malis & periculis, quæ in progressu possent accidere, conferuare poterunt. Cū etiā semper parati esse iuxta nostræ professionis rationem, & procedendi modum ad discurrendum per has & illas mūdi partes debeamus; quādo cunq; per summū Pōtificem,

tificem, vel Superiorem nostrum immediatum fuerit nobis iniunctum: Vt melius secundū Dei voluntatem huiusmodi missiones fiāt, his & nō illis mittendis, vel his ad hoc munus, illis verò ad alia, nō solum refert valde, sed summopere, vt Superior plenam habeat notitiā propensionū ac motionum animi, & ad quos defectus vel peccata fuerint vel sint magis propensi & incitati, qui sub eius cura sūt; vt, eius rei habita ratione, melius ipsos dirigere possit, nec supra mensurā viriū suarū in periculis vel laborib⁹ grauiorib⁹, quàm in Dño ferre suauiter possint, constituat; & etiam vt quę audit, sub secreti sigillo custodiēdo, melius Superior possit ordinare, ac prouidere, quę corpori vniuerso Societatis conueniunt.

Ideo quicumq; hęc Societatem in Domino se- 36
qui volet, & in eadem ad maiorem Dei gloriam manere, priusquàm ad primam probationē accedat, vel postquàm ingressus fuerit, antequàm generaliter examinetur, vel post examē, intra aliquot mēses (si Superiori differēdū videretur) sub sigillo confessionis, vel secreti, vel quacūq; ratione ei placuerit, & ad maiore ipsius consolationē fuerit, debeat conscientiā suā magna cū humilitate, puritate, & charitate manifestare, re nulla, qua dominū vniuersorū offenderit, celata: & totius anreactæ vitæ rationē integrā, vel certè rerū maioris momenti Superiori, qui tū fuerit, Societatis;

dietatis; vel cui ex Præpositis, vel alijs ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire videretur, reddat; vt melius omnibus in Dño prospiciatur, ipseq; magis in spiritu cum gratia vberiori ad maiorem diuinę bonitatis gloriã proficiat.

37 Sic igitur progredientes in gratiæ atq; spiritus incremento, plenoq; cū desiderio ingrediēdi, & p̄fuerādi, quādiu vixerint, in hac Societate, tātū dē faciēt aliquoties antequām ad professionē q̄ Professi, & ad sua vota qui Coadiutores formati sunt futuri, admittantur; & id, quo sequit̄, modo.

38 Postquām primo aliquis eorum integram vitę rationē Superiori Domus reddidit, ab eodē die inchoando, prioribus, quæ eidem dixit, nō repetitis, iterū post semestre proximū plus minus ei, vel cui à Superiore fuerit constitutū, vitę rationē reddet. Deinde à secunda hac ratione incipiēdo, eodē ordine procedetur; & sexto quoq; mēse rationē hęc sui quisq; reddet. Vltima vero circiter triginta dies antequā Professi futuri suā p̄fessionē, & Coadiutores sua vota emittāt, reddetur.

39 Scholastici eodē modo procedēt, præterquām quòd absolutis suis studijs cum primū rationē vitę suę reddēt, ab vltima, quā reddiderūt in Domino, vnde ad studia missi sunt; vel ab Initio vitę, si aliqua de causa nunquā reddiderunt, incipiēt.

40 Sic etiam videtur, quòd Coadiutores formati, & Professi, si alicubi agent, vbi Præpositi, alicu-

C ius

ius Societatis obedientiæ subiaceant, singulis annis, vel crebrius, si Præposito videbitur, suæ conscientiæ rationē dicto modo ab vltima, quā reddiderunt, incipiendo. ei reddant.

Qui senserit ad omnia, quæ dicta sunt, animū, ac vires sibi à Dño dari, ac ad maiorem Dei gloriam fore, suæq; animæ magis salutiferum iudicat in corpus huius Societatis admitti, præter litterarum Apostolicarum, & constitutionum, & reliquorum, quæ ad eius institutum pertinent, ipso initio, ac postea sexto quoq; mense, vt dictū est, considerationem; debet generalem vitæ totius confessionem apud aliquem Sacerdotem à Superiore assignatū propter multiplicē spiritus vtilitatē, quæ ea in re deprehendit, facere. Quod si aliquando generaliter confessus fuerit alicui de Societate, vel in exercitijs spiritualib⁹, vel extra illa: satis erit generalē cōfessionē ab alia etiā generali ad id vsq; tempus inchoari, & post eā sacratissimum Christi Domini nostri corpus sumere; & sic sexto quoq; mense eodem modo generaliter, ab vltima inchoando, cōfitebit. Demū continuū puritatis, ac virtutum augumētū, & inflammata in Dño desideria multū in hac Societate diuinę Maiestati seruiendi procurando; Exactis duobus annis probationis, & se perpetuo obedientē exhibēdo, & in sua cōuersatiōe, & varijs experimentis ædificationē præbendo, ac poe
nitentias

nitētijs pro erratis, & negligentijs, & defectibus iniūctas magna cū humilitate subeūdo, si & ipse, & Societas, vel Superior Domus cōtēti fuerit, in Societatis corpus admitti poterit, cōsideratis prius litteris Apostolicis, & Cōstitutionib⁹, & cōfessiōe generali peracta, vt superius est dictū; quā vt melius instituat, seseq; in sua prima deliberatione cōfirmet, per vnus hebdomadæ spatiū se colligēdo, & aliqua spiritualia exercitia ex iā factis, uel alijs, faciendo; postremò suā oblationē, ac nota, siue solēnia sint in Professis, siue simplicia in Coadiutorib⁹, & Scholasticis, quemadmodū in Constitutionibus declarabitur, ad maiore Dei gloriā vberiorēq; fructū animæ suæ, emittat.

42 Admoneātur, quòd, votis huiusmodi emissis, iuxta tenorem litterarum Apostolicarum, non possint ipsi ad alias Religiones sine facultate à Superiore Societatis concessa transire.

43 Quod si exacto probationis tempore, contentus quidem ipse est, & exoptat sic ad professionem, vel in Coadiutorem, vel in Scholasticum admitti; verūm dubitaret Societas de ipsius talēto, vel moribus; securius erit in alium annum, uel tempus, quod uidebitur, id prorogari: donec utriq; parti plene in domino sit satisfactū.

44 Præterea diligenter animaduertāt oportet, qui examinātur (magnificiēdo, summiq; momēti id esse ducendo in cōspectu Creatoris ac Dñi nō

C 2 stri)

stri) quātopere iuuet ac cōferat ad uitā spiritua-
 lis profectū, omnino, & non ex parte abhorrere
 ab omnibus, quæ mundus amat, & amplectitur;
 & admittere, & concupiscere totis uiribus quid-
 quid Christus Dominus noster amauit, & ample-
 xus est. Quemadmodum, n. mundani homines,
 qui ea, quæ mundi sunt, sequuntur, diligunt, &
 quærunt magna cum diligentia, honores scili-
 cet, famā, magni nominis existimationē in terra,
 sicut mundus eos edocet: sic qui procedūt in spi-
 ritu, & serio Christum Dominum nostrū sequū-
 tur, amant, & ardentem exoptant quæ ijs omnino
 contraria sunt, indui nimirum eadem ueste, ac
 insignibus Domini sui, pro ipsius amore ac reue-
 rentia; adeo, ut si sine offensione ulla diuinæ Ma-
 iestatis, & absq; proximi peccato foret; uellent
 contumelias, falsa testimonia, & iniurias pati, ac
 stulti haberi & existimari (nulla tamen ad id p
 eos data occasione) eo quod exoptāt assimilari,
 ac imitari aliquo modo Creatorē ac Dñm no-
 strū IESVM CHRISTVM, eiusq; uestibus & insi-
 gnibus indui: quādoquidem illas ipse propter
 maiorem profectum nr̄um spiritualē induit, no-
 bisq; exēplum dedit, ut in omnibus, quoad eius
 fieri poterit, diuinā gratia aspirante, eū imitari
 & sequi, cum uera sit uia, quæ ducit homines ad
 uitā, uelimus. Igitur interrogentur, an huiusmo-
 di desideria tam salutaria, & ad perfectionem

ani-

- animarum suarum tam fructuosa in se sentiant.
- 45 Quod si quis propter humanam nostram debilitatem ac miseriam, in se huiusmodi tam inflammata in Domino desideria non sentiret; interrogetur an certe desiderium in se sentiat, huiusmodi desideria sentiendi. Si affirmando responderit, optare se nimirum huiusmodi tam sancta desideria animo concipere, quo melius ad eorum effectum perueniatur; interrogetur, an decreuerit, paratusque sit huiusmodi iniurias, insultiones, & opprobria in Christi insignibus inclusa, & ali quauis, quæ ei inferrentur siue per quemuis ex domo, uel Societate (in qua obedire, & humiliari, ac æternam beatitudinem consequi exoptat) siue extra eam per quemuis uiuentium, nulli malum pro malo, sed bonum pro malo reddendo, admittere, & paciēter cum Dei gratia ferre.
- 46 Vt melius ad hunc perfectionis gradum in spiritali uita tam preciosum perueniatur, eius maius ac impensius studium sit, quærere in Domino maiorem sui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationem. Nostrum autem erit in eisdem iuxta gratiam, quam Dominus nobis conferre ad suam maiorem laudem ac gloriam dignabitur, eum iuuare.

C 3 DE

DE ALIO EXAMINE AD PARTI-
cularia aliquanto magis descendente, quod
eruditis, & Coadiutoribus spiritualibus,
& Scholaisticis conuenit. Cap. V.

Quo melius intelligi, atq; cognosci queant, &
quæ ad huiusmodi homines spectant: vnus
quisque eorū interrogetur: Vbi studuerit; Qua
in facultate, Quibus auctoribus ac doctrinæ de-
ditus; Quantum temporis studijs impenderit;
Quantūque suo iudicio profecerit; ac nomina-
tim, Quam sit ei familiaris Latina lingua.

An ad gradus Artium liberalium, vel Theolo-
giæ, vel Iuris Canonici, vel alterius cuiusuis fa-
cultatis sit promotus.

An existimet se memoria ad bene capiendum, &
& retinendum quod didicerit, esse præditum.

An sibi videatur pollere intellectu, qui citò, ac
bene penetret ea, quibus studuerit.

An in se propensionem naturalem, aut volun-
tariam ad studia sentiat.

An existimet studia sanitati sui corporis ali-
quid detrimenti attulisse.

An vires sibi corporales, & spirituales suppete-
re sentiat ad labores, qui in Societate requirun-
tur, ferendos, siue in studijs, quamdiu illis vacat,
siue in vinea Domini, Cùm in ea laborandū est.

Si Sacerdos fuerit. An se in audiendis confessio-
nibus, vel in prædicatione, vel alijs ministerijs ad

pro-

proximum iuuandum exercuerit.

6 Cum ad huiusmodi officiū ac ministeriū diuini verbi seminādi, & spirituali proximorum auxilio attendendi litterarū bonarū sufficiens eruditio requiratur, & Scholasticos etiam aliquod sui profectus in litteris, quibus studuerunt, specimen præbere oporteat, omnes examinentur. Quod fiet, si quisque lectionem vnā in quauis facultate, cui operā dederit, prælegat: & postea exhortationem vnā quisque (idque ante egressum à prima probatione) faciat; & postea in secundam ingrediendo, si ei fuerit iniunctum, vt inferius dicitur. hoc ipsum faciet.

7 Præterea intelligat (si Sacerdos est, vel quandoque promotus ad sacerdotium fuerit) quòd confessiones nec domi, nec foris audire, nec vlla Sacramenta ministrare sine peculiari probatione, ædificatione, & facultate sui Superioris per totum probationis tempus debet: Sed nec publice missam dicere debet, donec corā aliquo, vel pluribus domesticis priuatim eam dicat, & admoneatur, vt in modo dicendi conueniat cū alijs de Societate. inter quos agit, & se ad ædificationem eorū, qui illam sunt audituri, cōponat.

AD MAIOREM HVMILITATEM

& perfectionem eruditorum, Coadiutorum, spiritualium, & Scholasticorū.

SI de eo, qui in Societate est ingressurus, dubi-

C 4 tatur.

tatur, an idoneus sit futurus, vt ad professionē, vel in Coadiutorem spiritualem, vel Scholasticū eius admittatur: cum id tanquam certissimū statuatur, quod multo melius & p̄fectius sit, vt ipse iudicari & regi se à Societate sinat; quādoquidē nō minus, quā ipse, quod exigitur, vt in ea maneat, Societas intelliget; ipsi vero maiori humilitati, & perfectioni tribuetur; maiorēq; dilectionem, ac fiduciā in his, à quibus est gubernādus, ostendet; Interrogetur, an velit propriū sensum, ac iudiciū Societati submittere, vel eius Superiori, ita, vt acquiescat eius sentētig; siue inter eos illū cōstituat, q̄ in Societate professionē emittūt, & Christi Dñi nostri Vicario obligantur; siue inter Coadiutores; siue inter Scholasticos Societatis, in studijs vltius progrediēdo. Interrogetur vltius; si Superior uellet semper eundē solū ut Coadiutorē in rebus exterioribus Societatis cūrādis occupari, ac sic in suā animę salutem incumbere; An paratus sit in humilibus & infimis officijs se exercere, uitāq; omnē in utilitatē & auxiliū eius exigere; sibi persuadendo, quod dū ei inseruit, Creatori ac Domino suo (p̄ cuius amore, & debita reuerentia omnia facit) inseruit.

DE ALIO EXAMINE AD SOLOS
Coadiutores accommodato. Cap. VI.

AD maiorem rei notitiā declaretur unicuiq; v̄
Ex huiusmodi Coadiutoribus latius, quod in
initio

initio attingebatur; Quòd scilicet in hanc Societate Coadiutores spirituales, & tēporales admittuntur: Spirituales quidem, qui Sacerdotes sunt, & litteris sufficiēter ornatī, ut in rebus spiritualibus Societate iuuet: Tēporales uero ad sacros ordines nō promoti cum litteris, uel sine illis, in reb' externis, quę necessariae sunt, possunt iuuare.

2 Priorum magis proprium est, Societatem in audiēdis confessionibus, in exhortationibus, in doctrina Christiana, & alijs litteris edocendis iuare; His uero eadem gratiæ ad animarum auxiliū communicari possunt, quę Professis ipsis solent.

3 Posteriorū magis est proprium (licet possint in rebus maioribus pro talenti eis à Domino concessi ratiōe occupari) ut in ministerijs omnibus inferiorib' & humiliorib', quę ipsis iniungētur, se exerceant; persuasi quòd Societate iuando, quo melius illa saluti animarū uacare possit, eidem omnium Dño seruiant: quandoquidē propter diuinum ipsius amorem ac reuerentiam id faciunt. Ideo prōpti esse cū omni humilitate, & charitate, quoad fieri poterit, debent ad officia, quę eis credita fuerint, exacte obeūda. Quo fieri, ut nō solū mercedem suā integrā habeāt, sed participes sint omnium bonorum operum, quę Deus per uniuersam Societate ad obsequiū & laudem suā operari dignabitur, & omniū indulgentiarū, & gratiarū, quę Professis ad suarū animarum

marū bonū à sede Apostolica concessa fuerint.

Et nihilominus eniti debēt in colloquijs spiri-
tualibus, ad maiorē utilitatē spiritualē pximo-
rum aliquid conferre, & quod nouerint, docere;
& ad bene agēdū, quoscunq; poterūt (quādoq-
dē unicuiq; Deus pximi sui curā dedit) excitare.

Siquis instructus & examinatus fuerit, vt sit fu-
turus spiritualis Coadiutor, sic vacare debet re-
bus spiritualib⁹, quæ cū sua prima vocatione p-
priè sunt cōiunctæ, vt in posterū directè, vel indi-
rectè per se, vel aliū innouare, aut mutationē ali-
quam à sua vocatione in aliā, scilicet à gradu Co-
adiutoris spiritualis ad Professū, vel Scholastici,
vel Coadiutoris tēporalis gradū, tentare nō de-
beat: sed cū oī humilitate, atq; obediētia incede-
re ac p̄gredi eadē uia, quæ ipsi ab eo, qui nescit
mutationē, & in quem illa nō cadit, ostensa est.

Eadē ratione si quis examinatus, & instructus
fuerit, vt sit futurus Coadiutor tēporalis, sic se to-
tū rebus, quæ cū sua prima vocatione p̄priè sunt
coniunctæ, addicat; vt nō curet vlla ratione à sta-
tu Coadiutoris tēporalis in statū spiritualis, vel
Scholastici, aut Professū progredi; Nec etiā (si in
suo eodē maneat) plus litterarū addiscere, quàm
sciebat, cū est ingressus, curet: sed perseuerare
magna cū humilitate debet in oībus, Creatori
ac Dño suo iuxta primā suā vocationē inseruien-
do, ac solícite in abnegationis sui ipsius profe-
ctum,

4
7
8
6
tum. & verarum virtutum studium incūbendo,
Interrogētur huiusmodi, vt de re ppria suæ vo-
cationis, An contenti, & quieti sint futuri in ob-
sequio Creatoris & Dñi sui in officijs ac ministe-
rijs abiectis & humilibus ad auxiliū Domus &
Societatis pertinentibus, cuiuscūq; rationis illa
sint, parati ad vitam oēm in eis exigendā, sibi p-
suadendo quòd ea in re obsequiū, & laudē præ-
stant suo Creatori & Domino,
dū omnia propter diuinum ip-
sius amorē & reuerentiā agunt.

8
A
6
Omnēs Coadiutores tam spiri-
tuales, quàm temporales exacto
biennio, quod experimentis &
probationibus datur; & vno ad-
huc anno, si Scholastici fuerint
(vt prius est declaratum) si velint
in Societate manere, & ipsa, vel
Superior eius contentus fuerit,
oblationem suam trium votorū
facient (quæ publica, licet non
solemnia sint iuxta litteras Apo-
stolicas Iulij III.) obedientiæ,
Paupertatis, & Castitatis, vt ini-
tio diximus; Et exinde Coadi-
tores formati vel spirituales, vel
temporales censendi sunt; ita,
vt* ex parte ipsorum ligati ad

In Cap. VI.

A ¶ Ex parte
Ipsorum
conuenit eos liga-
ri: quādoquidem
eorum stabilitas
queritur. Nec est
inuistum (vt patet
in litteris Aposto-
licis) si Societas
libertatem ad eos
dimittēdos, quādo
non faciunt quod
debent, retineat;
quādoquidem illi,
si id accideret, so-
luti manent: Et
alioqui facilius est
aliquē ab eo, quod
debet, deficere;
quāne

fem.

quāne

quam Societate,
vel eius Præposi-
tum Generalem;
quorum tantum erit
posse dimittere;
nec id sine causis
iustissimis (vt in
secunda parte Con-
stitutionum videbi-
tur) fieri debet.

neret; eos dimittere, & à sua congregatione sepa-
rare potest; & tunc illi omnino liberi, nulloque
voto obstricti remanent.

In Cap. VII.

A **H**OC, &
superi-
us examen non so-
lum ijs, qui tunc
primùm ad studia
mittuntur, verum
etiam illis, qui in
eis progrediuntur,
cum ad domos ve-
niunt, vt aliud mit-
tatur, proponitur.

litteris operam dare: si Societas, vel eius Supe-
rior contentus etiam fuerit; antequàm ad studia
se conferant, vel dum in eisdem manebunt, ob
suum

EXAM. GEN.

semper viuendum & moriendū
in Domino in hac Societate ad
diuinæ Maiestatis gloriam, ma-
iusque meritum & stabilitatem
propriam maneat. Nihilomi-
nus Societas, vel eius superior,
qui commune bonum debet in-
tueri, cum eorū opera ad maius
Dei obsequium se non iuuari,
sed contra potius accidere cer-

DE * ALIO EXAMINE

Scholasticis accommo, ac
in primis antequàm in Scho-
lasticos admittantur.

Cap. VII.

CVM experimentis & proba-
tionibus prædictis absolutis,
Scholastici conuenire sibi iudi-
carent studendi gratia in Colle-
gijs, vel Domibus Societatis, vt
in eis in Domino sustententur,

suū maius meritū ac stabilitatem vota simplicia Paupertatis, Castitatis, & Obediētiæ, ac promissionē, qđ studiis ab solutis in Societatē ingrediētur, Deo ac Dño nostro facient. Sic autem intelligēdus est huiusmodi ingressus, vt professionē vel vota Coadiutorū formatorū (si Societas eos admittere volet) emittant, & exinde Scholastici approbati Societatis cōseātur. Libera tamē manebit Societas, nec tenebit ad eos admittēdos ad p̄fessionē, nec in, Coadiutores formatos, si studio rū tēpore male se gererēt, adeo, vt Superior Societatis existimaret Deo gratum nō fore, si in eā admitterētur, & tunc ipsi etiā suis votis soluti erūt.

2 Si quando studiorum tempore, qui maiorem ad ea propensionem animi p̄ se tulerūt, quā ad aliud in Societate ministerium; ostenderent, ac certum indicium præberent; vnde Societas, vel eius Superior in Domino sētiat eos idoneos non esse, vt in eruditos viros euadant, eo quod ingenio, vel sanitate corporis destituantur, vel aliis defectibus laborent; interrogentur, An patienter se dimitti à Societate, dum ab omni voto ac promissione liberi maneant, sint laturo.

3 Qui ad studia litterarū idoneus inueniet̄ interrogetur, An velit se duci finire circa ea, quib⁹ studere debeat, ac studiorū modū & tempus iuxta quod Societati, vel eius Preposito, aut Collegiū, vbi datur⁹ est litteris operā, Superiori videbitur.

4 An

An cōtentus futurus sit eodem, atq; alij, modo 4
ibi agere, nullisque priuilegijs aut prerogatiuis
minimum oīum, qui in Collegio fuerit, anteire;
oēm sui curam Superiori Collegij relinquendo.

An statuerit oīno apud se, studijs absolutis, ac 5
probationibus peractis, Societatem ad viuendū
in ea, & moriēdū, ingredi, ad maiorē Dei gloriā.

Sic examinatus, & instructus se accingere inci- 6
piet, vt ad studia se conferat, vel ea prosequatur,
paratus interim in eisdem studijs, alijs experimē
tis & probationibus varijs exerceri, quibus si nō
fuerit propter causas aliquas legitimas, ac sine
aliquo bono præ oculis habito, antequā ad stu-
dia mittatur, perfunctus; eis confectis, oīa experi-
menta & pbationes superi^o declaratas subibit.

PRO SCHOLASTICIS, QUI

studia iam absoluerunt.

Scholastici studijs iam confectis, antequam in 7
Societatem, vel eius Domos ingrediantur,
vt in eadem ad omnimodam Obedientiā, ac cō-
munem viuendi in Dño modū admittantur, ge-
neratim interrogandi sunt, An firmi in sua deli-
beratione, & votis ac promissione Deo oblati
antequā ad studia se cōferrent, vel in eisdē, si qui-
dē admissi primò fuerint in Collegijs, pmanēāt.

Interrogentur etiam, & examinentur particula 8
tim eisdem interrogationibus & examine, quo
priusquā ad studia mitterentur, interrogati fue-
runt;

runt: vt Superioribus memoria ac notitia eorū renouetur, ac melius pleniusq; stabilitas, & constātia, vel etiā mutatio, si aliqua accidisset in reb⁹ primò interrogatis & affirmatis, cognoscatur.

DE ALIO EXAMINE INDIFFERENTIBUS accommodo. Cap. VIII.

AD maiorem illius notitiā, qui vt indifferens examinandus est, vt omni ex parte, cū maiori cognitione & luce in Dño procedatur, instruendus idem erit, & admonendus, quòd nullo tēpo re nec ratione potest, nec debet* pratēdere, nec

tentare directē, nec indirectē potius hunc, quàm illum gradum in Societate; nimirum non potius Professī, vel Coadiutoris spiritalis, quàm Coadiutoris temporalis, vel Scholastici: Quin potius perfectæ humilitati, ac Obedientiæ locum dando, omnem sui ipsius curam, & ad quod officium, vel gradum sit eligēdus, suo Creatori & Domino, ac eius nomine, & pro ipsius amorē ac reuerentia ipsimet Societati, vel ei⁹ Superiori debet relinquere.

Postquam sic fuerit admonitus; interrogetur, An se omnino sentiat indifferentem, quietum, & paratum ad inseruiendum

Creatori

In Cap. VIII.

A ¶ *Cvm tamen alii quid constāter eis sese offerret, quod ad maiorem Dei gloriam fore iudicarent; post orationē simpliciter Superiori proponere poterunt, ipsius iudicio omnino rem committētes, nihil amplius procurādo.*

Creatori ac Dño suo in quouis officio, vel ministerio, quod ei Societas, vel eius Superior commiserit. Interrogetur etiam, si Societas, vel eius Superior illum vellet vacantem quidem animæ suæ salutis ad officia tantum inferiora & humilia semper applicare, an se paratum sentiat ad vitã omnem in huiusmodi officiis inferioribus & humilioribus in auxilium ac ministerium Societatis exigendam; existimando, quod ea in re obsequium & laudẽ præstat Creatori suo ac Dño; dum omnia ob ipsius amorẽ & reuerentiã agit.

Cum omnino ei placuerint oĩa in Domino, quæ dicta sunt: instrui poterit, & examinari de reliquis iuxta aliquod examen ex prædictis, vel oĩa illa; prout magis conuenire videbitur; vt vtrique parti in omnibus satisfiat, ac maiori cum claritate procedatur. Quandoquidem omnia

instituta & ordinata sunt ad maius obsequium, & laudem Dei & Domini nostri.

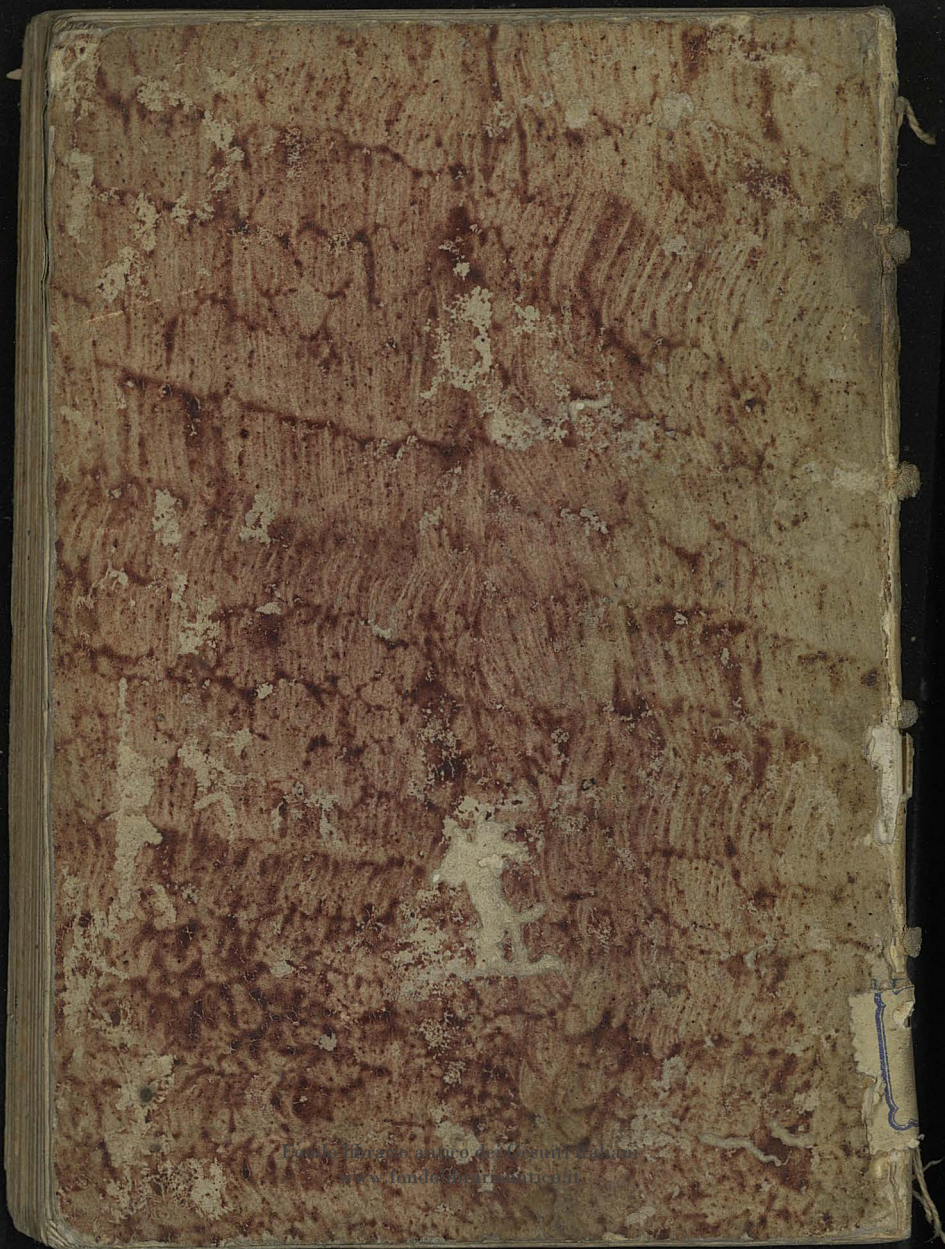
FINIS.

LAVS DEO.

173

Biblioteca di San Giovanni Evangelista
di San Giovanni Evangelista

9423

Fondo librario antico della Università
www.fondosicr.it/antico/

